

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 4378/6.9.2017

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η****91/2017**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 13.12.2016 και ώρα 10:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Ευαγγελία Μήτρου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Βασίλειο Καραποστόλη και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόν το μέλος Γεώργιος Πλειός. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αικατερίνη Κοντοπούλου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο MEGA CHANNEL, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΤΗΛΕΤΥΠΙΟΣ ΑΕ, αναφορικά με καταγγελίες πολιτών για παραβίαση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας σε ειδησεογραφική εκπομπή σχετική με το δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου 2015.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 465/16.7.2015, ο οποίος χρεώθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στον ειδικό επιστήμονα Νίκο Αγγελή. Η διοικητική υπάλληλος Ειρήνη Κεραμήτσου υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1015/17.7.2015 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1234/28.9.2015 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Αναστάσιος Κωνσταντινίδης, δικηγόρος Αθηνών. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο, ο πληρεξούσιος δικηγόρος απάντησε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του

παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 19^η.12.2016 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Την 19^η.12.2016 ο σταθμός κατέθεσε στη γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 4901/19.12.2016 υπόμνημα.

Την 3^η.4.2017 και ώρα 10.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη της. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και άκουσε την Δήμητρα Παπαδοπούλου εκ των μελών της, που είχε ορισθεί, από τον Πρόεδρο, εισηγήτρια.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό, μεταξύ των άλλων, την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση των πληροφοριών και των ειδήσεων.
2. Οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών χορηγούνται για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να μεριμνούν μεταξύ άλλων για την αντικειμενική ενημέρωση του κοινού. Ειδικότερα, το εδάφιο β της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 2328/1995 ορίζει τα εξής: *«Οι άδειες χορηγούνται για την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος και η χρήση τους συνιστά δημόσια λειτουργία. Οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος, την αντικειμενική ενημέρωση, τη διασφάλιση της πολυφωνίας, καθώς και την προαγωγή του πολιτισμού με τη μετάδοση εκπομπών λόγου και τέχνης».*

3. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν εξάλλου να διασφαλίζουν την πολιτική πολυφωνία στη συνολική διάρθρωση του προγράμματος και ιδίως των ειδησεογραφικών τους εκπομπών και των εκπομπών πολιτικού διαλόγου. Ειδικότερα, η παράγραφος 22 του άρθρου 3 του Ν. 2328/1995 ορίζει τα εξής: *«Οι τηλεοπτικοί σταθμοί, στη συνολική διάρθρωση του προγράμματος και ιδίως των ειδησεογραφικών τους εκπομπών και των εκπομπών πολιτικού διαλόγου, έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την πολιτική πολυφωνία και την παρουσίαση των απόψεων των πολιτικών κομμάτων, που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για κάθε ζήτημα που καθίσταται αντικείμενο πολιτικής αντιδικίας».*
4. Σύμφωνα περαιτέρω με τους κανόνες του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών απόψεων και να υπερασπίζονται την ελευθερία μετάδοσης αυτών. Οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και με ίσους όρους. Ειδικότερα, το άρθρο 3 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών απόψεων και να υπερασπίζονται την ελευθερία μεταδόσεώς τους. Οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και με ίσους όρους».*
5. Εξάλλου, η παρουσίαση των πολιτικών θεμάτων κατά τις προεκλογικές περιόδους πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και της πολυφωνίας καθώς επίσης και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών. Ειδικότερα, η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Η παρουσίαση πολιτικών θεμάτων κατά τις προεκλογικές περιόδους πρέπει να γίνεται με σαφήνεια και μετριοπάθεια, ώστε να μην εξάπτονται τα πολιτικά πάθη και σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και πολυφωνίας και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών».* Επίσης, η παράγραφος 2 του άρθρου 16 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Ιδιαίτερη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται για την τήρηση των διατάξεων του νόμου κατά τις ίδιες περιόδους, ώστε κατά την κάλυψή τους να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και πολυφωνίας και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών».* Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, οι επιταγές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 16 ισχύουν προφανώς και κατά

τις προδημοψηφισματικές περιόδους. Κατά τις νομοθετικές άλλωστε επιταγές, οι τηλεοπτικοί σταθμοί αναλαμβάνουν την αντικειμενική παρουσίαση του προεκλογικού αγώνα και την κάλυψη των απόψεων που διατυπώνονται κατά την περίοδο διεξαγωγής δημοψηφισμάτων. Ειδικότερα, η παράγραφος 6 του άρθρου 3 του Ν. 4173/2013 ορίζει τα εξής: *«Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. αναλαμβάνει την αντικειμενική παρουσίαση του προεκλογικού αγώνα των κομμάτων, καθώς και των υποψήφιων συνδυασμών ή προσώπων, κατά τις βουλευτικές, ευρωπαϊκές και αυτοδιοικητικές εκλογές και των προγραμματικών θέσεων όλων των κομμάτων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Καλύπτει, επίσης, και τις απόψεις που διατυπώνονται κατά την περίοδο διεξαγωγής δημοψηφισμάτων»*. Η τελευταία αυτή διάταξη ισχύει και για τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς, σύμφωνα με το στοιχείο α της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν. 2328/1995.

6. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.
7. Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει περαιτέρω ότι οι υποχρεώσεις που υπέχουν οι τηλεοπτικοί φορείς κατά τις πολιτικά ευαίσθητες και χρονικά συμπυκνωμένες προεκλογικές και προδημοψηφισματικές περιόδους επιβάλλουν ένα αυξημένο μέτρο ευθύνης όσον αφορά την τήρηση των επιταγών της αντικειμενικής και ισομερούς πληροφόρησης. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο όσον αφορά την προεκλογική κάλυψη δημοψηφισμάτων, στα οποία από τη φύση τους το κοινό καλείται συνήθως να επιλέξει μεταξύ δύο και μόνο αντίθετων μεταξύ τους επιλογών, ιδιαίτερος δε όταν η προδημοψηφισματική περίοδος είναι εξαιρετικά βραχεία, οπότε κάθε μία πολιτική εκπομπή έχει ιδιαίτερα κρίσιμη σημασία για την πληροφόρηση και τον σχηματισμό της άποψης του κοινού.

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ευρισκόμενοι στο αρχείο του ΕΣΡ ψηφιακοί δίσκοι με την επίμαχη ροή προγράμματος, και τους

ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής.

Κατά την προδημοψηφισματική περίοδο, και συγκεκριμένα την 2-7-2015 και από ώρα 16:58 έως 17:06, έλαβε χώρα στον ως άνω τηλεοπτικό σταθμό ο ακόλουθος διάλογος μεταξύ δημοσιογράφου και συνομιλητή της:

Μ. Σαράφογλου: Διακόσιοι άνθρωποι του πνεύματος και του πολιτισμού υπογράφουν μια επιστολή υπέρ του ΟΧΙ στο δημοψήφισμα της Κυριακής και τους λόγους αλλά και τα επιχειρήματα προς αυτή την κατεύθυνση θα μας αναπτύξει ο κ. Κλέωνας Γρηγοριάδης, είναι διάσημος ηθοποιός... Πρωταγωνιστείτε και σε σήριαλ του Mega κ. Γρηγοριάδη, τη δικαίωση.

Κ. Γρηγοριάδης: Καλησπέρα κ. Σαράφογλου. Τι κάνετε;

Μ. Σαράφογλου: Καλησπέρα σας. Θα θέλαμε να ακούσουμε λοιπόν και τη δική σας γνώμη και άποψη γιατί υπογράψατε αυτή την επιστολή, υποστηρίζοντας ότι το ΟΧΙ θα μας βοηθήσει για μία καλύτερη συμφωνία την επόμενη μέρα και θα ενισχύσει τη διαπραγματευτική μας θέση.

Κ. Γρηγοριάδης: Είναι σχεδόν αυτονόητο, κατά τη γνώμη μου φανερό και αυτονόητο ότι όταν κανείς έχει δέκα εκατομμύρια ανθρώπους πίσω του αντί για ένα υπουργικό συμβούλιο, είναι πιο ισχυρός διαπραγματευτής. Αυτό είναι το πρώτο σκέλος της απάντησης. Η απλή λογική λέει ότι είναι καλύτερα να έχεις ένα λαό μαζί σου παρά να είσαι μόνος σου όταν διαπραγματεύεσαι. Η εντολή, την οποία είχε η κυβέρνηση αυτή της οποίας εγώ δεν είμαι ούτε κομματικό μέλος κι ούτε έχω ψηφίσει ποτέ ΣΥΡΙΖΑ παρά μόνο την τελευταία φορά που ήταν ζήτημα εθνικής σωτηρίας κατά τη γνώμη μου και το έκανα... Δεν είμαι ενταγμένος δηλαδή σε αυτό. Είναι μία κυβέρνηση, η οποία είχε λαϊκή νωπή εντολή βεβαίως αλλά την εξήντησε όπως είπε ο πρωθυπουργός, ο οποίος με κάλυψε τελείως και στα διαγγέλματα του αλλά και στις συνεντεύξεις που έδωσε. Εξήντησε την προσπάθεια να πραγματοποιήσει την εντολή, αυτή η εντολή όπως ξέρετε είχε δύο πράγματα τα οποία είναι αλληλοσυγκρουόμενα στη νοοτροπία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εταίρων μας... Δηλαδή είχε το να μη συνεχιστεί μια υφεσιακή πολιτική, αδιέξοδη που θα μας οδηγούσε στο μηδέν, στο πουθενά και ταυτοχρόνως να παραμείνουμε στη ζώνη του ευρώ. Ε, αυτό προσπάθησε ο πρωθυπουργός με μανία... Θ έλεγα ότι αυτό είναι πάρα πολύ δύσκολο και θα

έπρεπε ή να ήταν άτιμος, όπως ήταν άτιμοι όλοι οι πρωθυπουργοί από τότε που εγώ γεννήθηκα και σας ενημερώνω ότι είμαι μόλις μισού αιώνας...

Μ. Σαράφογλου: Άρα κ. Γρηγοριάδη έτσι όπως το θέτετε...

Κ. Γρηγοριάδης: Να τελειώσω... Αμέσως...

Μ. Σαράφογλου: Ναι...

Κ. Γρηγοριάδης: Ή να είναι εξίσου άτιμος με όλους τους προηγούμενους που μας κυβέρνησαν μέχρι τώρα ή θα έπρεπε να είναι έντιμος... Αυτό μας ξενίζει λίγο γιατί δεν έχουμε συνηθίσει την εντιμότητα σε αυτή τη χώρα ιδίως από τους πολιτικούς και να πει: εγώ δεν τα καταφέρνω να συνδυάσω αυτά τα δυο που θέλετε. Θα πρέπει τώρα πια να με βοηθήσετε να είμαστε λίγο πιο καθαροί. Αυτό που ισχυρίζομαι είναι ότι και θα παραμείνουμε στο ευρώ... Με ασφάλεια σας το λέω μεγάλη για αυτό και όλοι λένε να μην ψηφίσουμε. Αν προσέξετε οι ξένοι πια δε λένε ψηφίστε ΝΑΙ, όλοι συντεταγμένα όπως έκαναν, λένε μην ψηφίσετε καθόλου, θα τα βρούμε.

Μ. Σαράφογλου: Δε λένε ακριβώς έτσι. Λένε ότι το ΝΑΙ θα είναι μια αρχή για να κάτσουμε ξανά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων αλλά ανεξαρτήτως από το τι λένε οι ξένοι... Αυτό είναι τα μηνύματα που έρχονται από το εξωτερικό. Εμείς μιλάμε εδώ πέρα... Έχουμε ένα δημοψήφισμα, δεν έχει σχέση με κόμματα όπως είπατε, είναι κάτι υπερκομματικό αυτή τη στιγμή, είναι μια επιλογή για το μέλλον της χώρας, κάτι τελείως διαφορετικό όπου θα έπρεπε και οι πολίτες να καταλάβουν τι συνέπειες θα έχει η επιλογή τους. Εσείς λοιπόν είπατε...

Κ. Γρηγοριάδης: Μας υποτιμάτε νομίζω.

Μ. Σαράφογλου: Να σας ρωτήσω και μου απαντάτε. Γιατί σας άκουσα τόση ώρα και ομολογώ ότι συμφωνώ με την άποψη σας ότι είναι δύσκολο να συνδυαστεί μία ευρωπαϊκή πολιτική που είναι υφεσιακή όπως τα μέτρα τα επώδυνα, τα οποία ζητούν από την Ελλάδα για άλλη μια φορά η Ευρώπη μαζί με την παραμονή στο ευρώ. Εσείς δηλαδή πιστεύετε...

Κ. Γρηγοριάδης: Δυστυχώς, όμως, αυτή την εντολή έδωσε ο λαός, ε;

Μ. Σαράφογλου: Εσείς, λοιπόν, πιστεύετε ότι ο πρωθυπουργός εάν επικρατήσει το όχι στο δημοψήφισμα, θα έχει εντολή ακόμη και για έξοδο από το ευρώ;

Κ. Γρηγοριάδης: Όχι, βέβαια... Ο πρωθυπουργός δεν θέλει να...

Μ. Σαράφογλου: Μα, είπατε ότι είναι δύσκολο να συνδυαστεί η παραμονή της χώρας στην Ευρωζώνη με μια υφεσιακή πολιτική.

Κ. Γρηγοριάδης: Είναι πάρα πολύ δύσκολο για αυτό πρέπει να αλλάξει η υφεσιακή πολιτική. Και κυρίως είναι διαλυτική για την Ευρωζώνη η υφεσιακή πολιτική.

Μ. Σαράφογλου: Άρα λέτε θα πειστούν οι Ευρωπαίοι αυτή τη φορά...

Κ. Γρηγοριάδης: Έχουν ήδη πειστεί. Κατά την ταπεινή μου γνώμη είναι φανερά πανικόβλητοι και προσπαθούν να μας τρομάξουν. Έχω να πω όμως και κάτι ακόμα...

Μ. Σαράφογλου: Αυτό από πού το συνάγετε. Συγγνώμη, μπορείτε να μας εξηγήσετε; Ότι είναι πανικόβλητοι;

Κ. Γρηγοριάδης: Από το γεγονός ότι δεν έχουν κανέναν θεσμικό ρόλο για να προβαίνουν σε δηλώσεις. Προβαίνουν σε κατάπτυστες δηλώσεις, δηλώσεις ωμής παρέμβασης στα πράγματα της Ελλάδος, κατάπτυστες, χυδαίες θα έλεγα δηλώσεις... Και αυτό το πράγμα γίνεται συστηματικά, συντεταγμένα, από όλους του θεσμούς, από όλους του εταίρους, από όλους τους υπουργούς εξωτερικών. Είναι φως φανάρι ότι το διακύβευμα του δημοψηφίσματος δεν είναι κανένα άλλο από το ένα εμείς θα συνεχίσουμε να έχουμε το δικαίωμα να αποφασίζουμε για τις τύχες μας ή όχι. Περί αυτού πρόκειται. Και θα πρέπει... Μπορούμε να πούμε άνετα ότι από αύριο έχουμε χούντα. Θέλετε να κάνουμε χούντα; Κάνουμε μια ωραία χούντα και αποφασίζει ο Γ. Παπαδόπουλος. Τον ξαναβγάζουμε, τον νεκρανασταίνουμε, εάν έχει πεθάνει ο άνθρωπος δε θυμάμαι κιόλας...

Μ. Σαράφογλου: Καλά, αυτό που λέτε τώρα δεν έχει καμία βάση. Δεν επιθυμεί κανείς κάτι τέτοιο.

Κ. Γρηγοριάδης: Λέω ότι στις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες, οι λαοί θα πρέπει να συνεχίσουν να έχουν το δικαίωμα να παίρνουν τις αποφάσεις. Είναι φανερό ότι όλοι οι θεσμοί της Ευρώπης συντεταγμένα προσπάθησαν αν αναιρέσουν αυτό το αναφαίρετο δικαίωμα μας. Και δεν θα κάτσουμε να μας το αφαιρέσουν. Επίσης, δράττομαι τις ευκαιρίας μιας και είμαι στο Mega να πω ότι η συμπεριφορά των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών είναι... θα χρησιμοποιήσω τη λέξη πολύ ήπια για να μην πω κάτι πιο βαρύ...

Μ. Σαράφογλου: Αυτή τη στιγμή μιλάτε σε έναν από αυτούς θέλω να σας πω...

Κ. Γρηγοριάδης: Ναι, και καταλαβαίνω ότι είστε αναγκασμένοι...

Μ. Σαράφογλου: Όχι, δεν είμαστε αναγκασμένοι. Δίνουμε βήμα σε όλους και αυτή τη στιγμή διατυπώνετε και εσείς τη γνώμη σας.

Κ. Γρηγοριάδης: Κ. Σαράφογλου, έχετε την αίσθηση ότι δίνετε ισότιμο βήμα σε όλους; Έχετε την αίσθηση εσείς σαν δημοσιογράφος, είστε νέα κοπέλα, δεν είστε κανένας μεγάλος άνθρωπος...

Μ. Σαράφογλου: Κ. Γρηγοριάδη, θα έχετε δει πάντως...

Κ. Γρηγοριάδης: Έχετε την αίσθηση ότι δίνετε το ίδιο βήμα στην μία άποψη και στην άλλη; Αυτή είναι η αίσθησή σας;

Μ. Σαράφογλου: Εμείς φιλοξενούμε προσωπικά εδώ στο Mega όλες τις απόψεις. Δεν μπορώ να μιλήσω για άλλα κανάλια.

Κ. Γρηγοριάδης: Έχετε την αίσθηση λοιπόν ότι στο ζύγι είστε εντάξει, έτσι; Εσείς είστε εντάξει στο ζύγι σας.

Μ. Σαράφογλου: Εγώ μπορώ να σας μιλήσω μόνο για το Mega κ. Γρηγοριάδη. Γενικά για τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς δεν μπορώ.

Κ. Γρηγοριάδης: Μα, για το Mega σας μιλάω κι εγώ κ. Σαράφογλου. Για το Mega σας μιλάω.

Μ. Σαράφογλου: Εσείς που μιλάτε αυτή τη στιγμή; Δεν μιλάτε σε εμάς;

Κ. Γρηγοριάδης: Βεβαίως μιλάω. Αυτό, όμως, δεν είναι σοβαρό επιχείρημα. Επιτρέψτε μου να σας πω ότι θα πρέπει να δούμε πόσοι μιλήσανε με την άποψή μου σήμερα και πόσοι μιλήσανε με την αντίθετη άποψη σε εσάς. Ξέρετε καλά...

Μ. Σαράφογλου: Μα, με συγχωρείτε... Δεν φταίω εγώ εάν όλες οι κοινωνικές ομάδες τάσσονται υπέρ του ΝΑΙ.

Κ. Γρηγοριάδης: Ααα! Σωπάτε... Όλες οι κοινωνικές ομάδες που εσείς προβάλλετε τάσσονται υπέρ του ΝΑΙ.

Μ. Σαράφογλου: Νομίζω ότι τώρα γίνεστε λίγο άδικος κύριε Γρηγοριάδη.

Κ. Γρηγοριάδης: Εσείς είστε άδικη.

Μ. Σαράφογλου: Εάν θέλετε πάντως... Επειδή έχετε...

Κ. Γρηγοριάδης: ...και εξαιρετικά αυθαίρετη. Εσείς πως ξέρετε ακριβώς ότι όλες οι κοινωνικές ομάδες τάσσονται υπέρ του ΝΑΙ;

Μ. Σαράφογλου: Με συγχωρείτε... Μπορείτε να μην αναλώσετε αυτή την ευκαιρία που σας δίνουμε σε μία αντιπαράθεση μεταξύ εμού και εσάς διότι θα ήταν κρίμα να αναλωθεί αυτός ο χρόνος, όπως λέτε, σε αυτό το πράγμα.

Κ. Γρηγοριάδης: Ξέρετε κάτι; Στη δημοκρατία...

Μ. Σαράφογλου: Εμείς οι δύο δεν έχουμε κάτι να χωρίσουμε κ. Γρηγοριάδη.

Κ. Γρηγοριάδης: Θα την αναλώσω όπως θέλω εγώ και όχι όπως θέλουν...

Μ. Σαράφογλου: Ο κόσμος θα έπρεπε να μάθει λοιπόν και για εσάς, την άποψή σας υπέρ του ΟΧΙ, γιατί το στηρίζετε και να συμφωνήσει ή να διαφωνήσει. Αυτό είναι δικαίωμα του καθενός. Αλλά όχι να αναλώνεται ο χρόνος με αντιπαράθεση μεταξύ μας που είναι άνευ ουσίας.

Κ. Γρηγοριάδης: Θα τον αναλώσω τελικά όπως θέλω εγώ. Θα σας εξηγήσω λοιπόν... Πρέπει να ψηφίσουμε ΟΧΙ κυρίως για να φύγει η χούντα της ιδιωτικής τηλεόρασης από την Ελλάδα. Να σηκωθεί και να φύγει. Να τα μαζέψει και να πάει από εκεί που ήρθε.

Μ. Σαράφογλου: Χούντα είναι αυτή τη στιγμή που είστε εδώ και λέτε την άποψή σας κ. Γρηγοριάδη; Ε, τώρα με συγχωρείτε...

Κ. Γρηγοριάδης: Αυτό το φασισμό δεν τον αντέχουμε άλλο. Όλη αυτή την τρομολαγνεία, όλη αυτή τη φοβερή χυδαιότητα που συντεταγμένα...Είναι έξι κανάλια...

Μ. Σαράφογλου: Τρομολαγνεία είναι να περιμένει κάποιος στην ουρά, άνθρωπος ηλικιωμένος;

Κ. Γρηγοριάδης: Δεν περιμένει κανείς κ. Σαράφογλου. Αυτοί που δείχνετε εσείς είναι από το σεισμό του '90 ή στο σεισμό της Τουρκίας.

Μ. Σαράφογλου: Κ. Γρηγοριάδη, δε νομίζω ότι αυτή τη στιγμή αντιλαμβάνεστε τι λέτε και είστε και είστε και ένας τόσο γνωστός, αγαπητός ηθοποιός και λέτε τέτοια πράγματα. Μπορούμε να μιλάμε ο ένας πάνω στον άλλο συνεχώς. Δεν έχει νόημα. Εγώ λέω ότι αυτό ... εσείς λέτε ότι διαστρεβλώνουμε μία εικόνα. Ο άνθρωπος που περιμένει στη σειρά, ηλικιωμένος, για να πάρει ένα μέρος της σύνταξής του είναι διαστρέβλωση εικόνας; Δεν το καταλαβαίνω...Συγγνώμη...

Κ. Γρηγοριάδης: Συγγνώμη... Κάθε φορά που βγαίνουν οι συντάξεις δεν υπάρχουν ουρές;

Μ. Σαράφογλου: Εκτός κι αν θέλετε να πείτε ότι εμείς βάλαμε τους συνταξιούχους στη σειρά να περιμένουν τα χρήματα.

Κ. Γρηγοριάδης: Προ του μνημονίου, πριν από έξι χρόνια... Κάθε φορά που μοιράζονταν οι συντάξεις δεν υπήρχαν ουρές; (σε διπλό παράθυρο προβάλλονται πλάνα από ουρές συνταξιούχων έξω από τις τράπεζες, 17:05':35'' – 17:06':53'')

Μ. Σαράφογλου: Με συγχωρείτε. Καταρχάς... με συγχωρείτε πάρα πολύ αλλά τώρα απευθύνεστε σε εμένα και δεν θα κουβαλήσω τις αμαρτίες κανενός. Εδώ μιλάμε και

καταλαβαίνετε ότι ο άνθρωπος που στέκετε στην ουρά για να πάρει ένα τμήμα της σύνταξής του είναι κάτι που εμείς παρουσιάζουμε και όχι κάτι που γίνεται.

Κ. Γρηγοριάδης: Αυτό που λέω είναι ότι αφού πήγαν οι πρώτοι που όντως πανικοβλήθηκαν... Πανικοβλήθηκαν δεν το αμφισβητώ αυτό καθόλου. Και έχουν δικαίωμα να πανικοβάλλονται, έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν ΝΑΙ, έχουν δικαίωμα να κάνουν ότι θέλουν.

Μ. Σαράφογλου: Φυσικά. Ποιος σας το στέρησε αυτό;

Κ. Γρηγοριάδης: Λέω, όμως, ότι διογκώθηκε ιδιαίτερα από την ελληνική τηλεόραση κι όποιος δεν το βλέπει αυτό δεν θέλει να το δει. Αυτό σας λέω κ. Σαράφογλου. Συγγνώμη για τον τόνο μου, γιατί πραγματικά άκουσα τη φωνή μου και νιώθω άσχημα για αυτό. Αλλά αυτό που λέω είναι...

Μ. Σαράφογλου: Δεν είναι έτσι κ. Γρηγοριάδη. Και δεν είναι ο τόνος σας... Γιατί εδώ έχουμε τόση ώρα... πάρα πολλή ώρα, αν με ενημερώσουν οι συνάδερφοι πόση ώρα μιλάτε και δεν νομίζω ότι πρόκειται περί χούντας γιατί οι κατηγορίες που είπατε είναι βαριές. Αν ήμασταν χούντα, όπως λέτε...

Κ. Γρηγοριάδης: Σας το λέω στα ίσα.

Μ. Σαράφογλου: ...δεν θα είχατε τόσο χρόνο να πείτε τις απόψεις σας. Και σας ακούμε πολύ προσεκτικά τόση ώρα. Αλλά καταλαβαίνετε ότι και αυτές τις προσβολές είναι αδύνατον να τις δεχθούμε.

Κ. Γρηγοριάδης: Όχι, θα τις δεχθείτε, θέλετε δε θέλετε και θα σας πω και πως θα τις δεχθείτε και όχι μόνο εσείς...

Μ. Σαράφογλου: Θέλουμε δε θέλουμε θα τις δεχθούμε; Με συγχωρείτε αλλά με προσβάλλετε προσωπικά και δεν έχετε κανένα δικαίωμα.

Κ. Γρηγοριάδης: Ευχαριστώ πάρα πολύ που με κλείνετε.

Μ. Σαράφογλου: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ... Αλλά δεν έχετε κανένα δικαίωμα να με προσβάλλετε.

III. Υπαγωγή

Υπό τα εκτεθέντα κρίνεται (ομοφώνως) ότι η φράση της δημοσιογράφου του σταθμού, που αποδόθηκε σ' αυτήν ως επίμεμπτη («δεν φταίω εγώ εάν όλες οι κοινωνικές ομάδες τάσσονται υπέρ του ΝΑΙ»), εντασσόμενη στο σύνολο του επίμαχου προφορικού διαλόγου, δεν συγκροτεί τη νομική έννοια της υπαίτιας «μη

αντικειμενικής παρουσίασης πληροφοριών και ειδήσεων» κατά την προ του δημοψηφίσματος περίοδο. Επομένως, πρέπει η εγκαλούμενη εταιρεία να απαλλαγεί της σχετικής κατηγορίας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΕΣΡ

Απαλλάσσει την εγκαλουμένη της κατηγορίας για μη αντικειμενική παρουσίαση πληροφοριών και ειδήσεων κατά τον αναφερόμενο στο σκεπτικό τόπο και χρόνο.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 3^η Απριλίου 2017, με την αυτή ως άνω σύνθεση, δημοσιεύτηκε κατά την 20^η Σεπτεμβρίου 2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ